

FIGYELŐ

Adalék a Victorinus-korvina történetéhez. A Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Múzeuma az Országos Széchényi Könyvtár kézírattárával közösen 1968. augusztus 15—szeptember 15-ig kiállítást rendezett a jelenleg hazánkban őrzött Corvin-kódexekből és ősnymtatványokból.*

A kiállítás pozitív eredményeként könyvelhetünk el egy olyan adalékot, amely véletlen szerenese folytán került napvilágra és amelyet eddig a Corvina-kutatás nem tudott felderíteni. A kiállítás egyik látogatója, THIERRY Heribert ugyanis, a címlapjánál kinyitott Victorinus-kódex¹ bal oldali üres lapjára nyomott és mind ez ideig ismeretlen címerben felismerte a báró Buffa-család címerét. Így kétséget kizáróan kiderült, hogy a kódex, amelyet az Országos Széchényi Könyvtár 1905-ben Emich Gusztáv antikvár könyvkereskedőtől vásárolt meg, a XVII. század második felében a Buffa-család tulajdonában volt.

Mellékletünkben közöljük a kódexbe nyomott címer, valamint a BUFFA család bárói diplomája Bécsben őrzött eredetijéből a címer fényképét,² annak illusztrálására hogy a kódexbeli elmosódott címer felismerése miért okozott nehézséget. FRANKÓI, Vilmos, a kódex első ismertetője, nem ismerte fel a címet és tévesen betűzte ki az alája írt, erősen rövidített névbejegyzést.³ A későbbi kutatók közül csak FÖGEL József tett említést a címerről, de ő sem ismerte föl ill. fejtette meg azt.⁴

Kiállításunk látogatója mind a címet, mind a bejegyzést megfejtette. Az alábbiakban közöljük kézírattárunkhoz intézett levelét:⁵

„A Magyarországon őrzött Corvináknak a Magyar Nemzeti Múzeumban rendezett kiállításán feltűnt nekem a Victorini rhetoris . . . Commentum . . . c. kötet előzéklapján ex librisként szereplő címer. Felismertem benne a déltiroli Sugana-völgyben, Telve helységben honos báró Buffa család címerét.

A Magyar Könyvszemle 1886-ik évfolyamának első oldalain Frankói Vilmos által közölt cikk szerint a kódex a címeren kívül a következő bejegyzést tartalmazza: 'Doctoris Antonii Ruffer (lehet 'Buffei' is) Gienet (lehet 'genet' is): liberi baronis a monte liliorum C Alto (?) et Aaiden (?)'. Ha tekintetbe vesszük, hogy a család teljes neve a bárói diploma szerint: Buffa, liber baro de et in Montelilii, Castelalto et Haiden', valamint, hogy a család a mai napig a „genetti” előnevet is használja, akkor nem lehet kétség, hogy a kódex tulajdonosa a báró Buffa család tagja volt.

* A kiállításról ld. KERESZTURY Dezső cikkét előző számunkban.

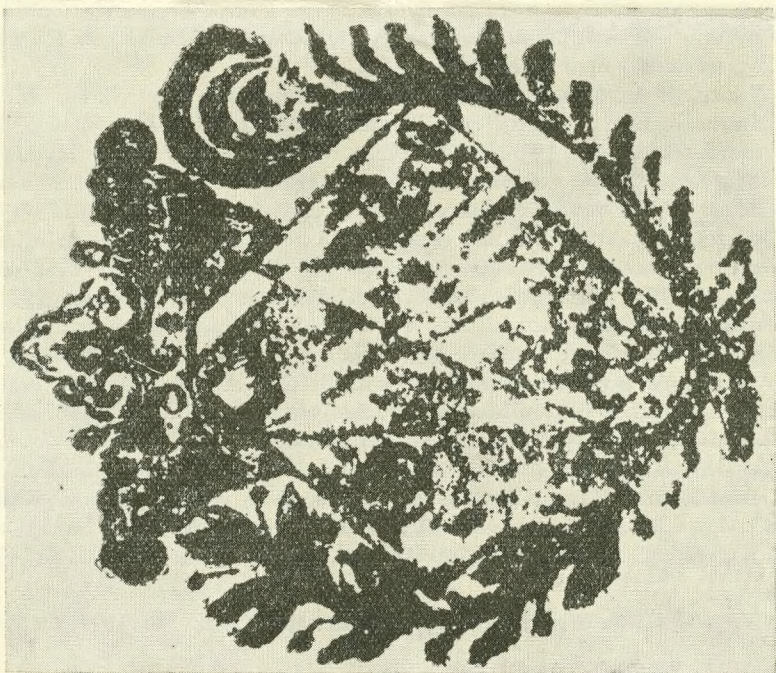
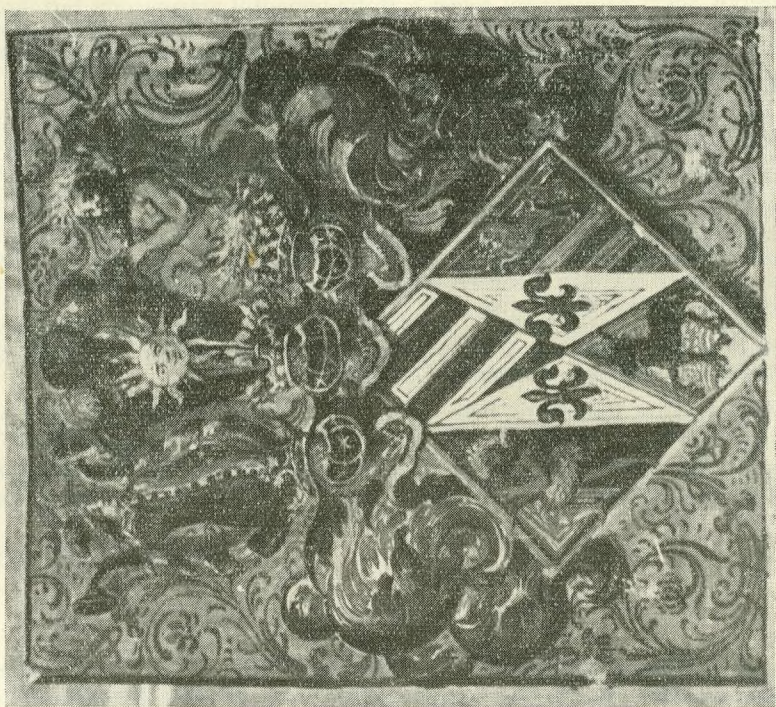
¹ Országos Széchényi Könyvtár kézírattára, Clmae 370.

² Utóbbi THIERRY Heribert úr szíves engedélyével közöljük. A címer pontos leírása és rajza egyébként megtalálható SIEBMACHER: *Tiroler Adel* IV. 1. kötetében.

³ FRANKÓI Vilmos: *Vitéz János által emendált Corvin-codex*. Magyar Könyvszemle 1886, 1—7. l.

⁴ *Bibliotheca Corvina*. Budapest 1927. Bibliográfia 67. szám.

⁵ Aktaszáma: 2268/1968.

Miután anyai nagyanyám révén a Buffa családtól származom, birtokomban van e család latin nyelvű családfájának egy másolata, valamint a Buffa Antal részére 1674-ben kiállított bárói diploma fogalmazványa, fényképmásolatban. Ezekből megállapíthatólag a kódex tulajdonosa a báróságszerző Buffa Antallal lehetett azonos.

Buffa Antal a diploma szerint Rómában folytatott tanulmányokat („litterae sacrae et ius”) és a római császári legátus mellett működött. Később a svájci nunciatura auditor generalisa és a konstanci egyházmegye apostoli visitatora volt, majd ugyancsak mint auditor generalis, továbbá mint a Szent Inkvizíció első consultora Velencében működött. Ebben a minőségben az osztrák, különösen a tiroli kormánysszervekkel együttműködött, és érdemei alapján később mint kormánytanácsos az Innsbruckban székelő osztrák kormányhatósághoz kapott meghívást, miután Rómában VII. Sándor pápánál (1655—1667) fontos ügyeket intézett. Érdemeiért elnyerte a bárói rangot, mely — Buffa Antal nős, de gyermektelen lévén — öccse fiára szállt át. Buffa Antal neje a velencei Zambelli patríciuscsalád tagja volt.

A jelen esettel kapcsolatban érdeklődtem a Buffa család jelenleg Olaszországban élő tagjainál, vajjon Buffa Antal könyvtárára és a tulajdonában volt Corvinára vonatkozólag közelebbi adatokat tudnának-e szolgáltatni . . .”

Újabb híradás mindeddig nem érkezett és így ez idő szerint sem arra a kérdésre, hogy hogyan került a Corvina a BUFFA családhoz, sem arra, hogyan került el onnét, választ adni nem tudunk. Mindamellettt örömmel kell elkönyvelnünk azt a pozitívumot, hogy a Corvina-kiállításnak köszönhetően egy új könyvtörténeti adalék került napvilágra.